

Eleştiri / Research Critics

Ankara'da Yayımlanan Süreli Yayınlar Kaynakçası 1923-2015 Hakkında Değerlendirme

Evaluations of a Bibliography of Periodicals Published in Ankara 1923-2015

Selahattin Öztürk*

Yılmaz, B., Çakmak, T., Avşar, N. ve Yazıcı, Y. (2016). *Ankara'da Yayımlanan Süreli Yayınlar Kaynakçası 1923-2015*. Ankara: VEKAM. 524 s. 19x24 cm. ISBN: 978-605-938-804-7

Öz

Araştırmaların kalitesi doğru bilgiye erişim ile mümkündür. Bu erişimi sağlayacak olan araçların başında ise çeşitli konularda hazırlanan kaynakçalar gelmektedir. Kaynakçalar doğru bilgiye erişim açısından ve kapsadığı veriler olabildiğince ayrıntılı, kendi içinde tutarlı ve doğru bilgilerden oluşmalıdır. Bu bakış açısı ile "Ankara'da Yayımlanan Süreli Yayınlar Kaynakçası 1923-2015" isimli eser içerisindeki bilgilerin miktarı, düzeni ve doğruluğu açısından incelenmiştir. Görülen tüm eksiklikler, birebir örneklerle açıklanmak yerine genel başlıklar altında değerlendirilmiş, değerlendirmeler sonucunda ortaya çıkan bu eksikliklerin doğuracağı sakıncalar ile giderilmesine yönelik kısa teklif ve çözüm önerileri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kaynakçalar; süreli yayın kaynakçaları; Ankara süreli yayınları; Türkiye.

Abstract

The quality of a research depends on the access of the accurate information. Bibliographies are the most important tools to provide this access. Therefore, the data in the bibliographies must be as detailed as possible and consist of consistent and accurate information. The amount of information in the publication named "A bibliography of periodicals published between 1923 and 2015 in Ankara" were examined in terms of its accuracy and order. All the deficiencies identified in the publication were assessed under general headings, rather than by individual examples; a short proposal and solutions for eliminating these deficiencies that will result inconveniences have been tried to reveal.

Keywords: Bibliographies; bibliographies of periodicals; periodicals published in Ankara, Turkey.

* Selahattin Öztürk, Süreli Yayın Araştırmacısı, Emekli Kütüphaneci, Zeytinburnu Belediyesi Merkezefendi Şehir Kütüphanesi Yöneticisi, e-posta: selahattinozturk1964@hotmail.com
Researcher of periodicals, retired

Giriş

Yayımlanan bütün bibliyografyalar (kaynakçalar) kapsadıkları bilgi başlıkları, düzenleri, dönemleri, konuları ne olursa olsun yapılacak tüm araştırmalar için müracaat edilmesi gereken yayınların başında gelmektedir. Doğru bilgiye erişim bu kaynakların doğru ve olabildiğince çok kaynağın künyesini barındırmasıyla mümkündür. Bu açıdan baktığımızda *Ankara’da Yayımlanan Süreli Yayınlar Kaynakçası 1923-2015* (bundan sonraki satırlarda “*Kaynakça*” olarak ifade edilecektir) araştırmacıların Ankara’da yayımlanan süreli yayınların isimlerini öğrenmek üzere bakabilecekleri kaynaklar arasındaki yerini almış bulunmaktadır.

Kaynakça’nın, çalışma takvimi olarak hangi tarihler arasında hazırlandığı açık olarak belirtilmemiştir. Buna rağmen Ankara’da yayımlanmış olan süreli yayınları derli toplu bir şekilde bir araya getirmesi bakımından dikkate değer bir çalışmadır. Türk kaynakça literatürü içerisinde böyle bir yayının yer alması konusunda yaptıkları çalışma için meslektaşlarımız Sayın Bülent Yılmaz, Nermin Avşar, Tolga Çakmak ve Yasin Yazıcı’yı tebrik ederim.

Süreli yayınlar kütüphaneciliği yapmış ve bu konuda çalışmalarını bulunan bir meslek mensubu olarak *Kaynakça* üzerinde değerlendirmeler yapmak ve bu değerlendirmeler ışığında süreli yayınların kataloglamasında karşılaşılan sorunların çözümüne katkıda bulunmanın faydalı olacağını ifade etmem gerekiyor.

Kaynakça hakkında yapılacak olan değerlendirmeler; basılı süreli yayın kaynakçalarında, kataloglarda sıklıkla karşılaşmakta olduğumuz temel sorunları irdelemek ve bu sorunları örneklerle ortaya koyarak bundan sonra yapılacak olan çalışmalara katkıda bulunmayı hedeflemektedir. *Kaynakça*daki tüm yanlışların bulunup ortaya konması yönünde bir düşünce ve çaba içine girmeden bilgi ve belge merkezleri ile kaynakça ve kataloglarda görülmesi muhtemel yanlışlıklar ile hiç değerlendirmeye alınmayan başlıklara dikkat çekilmeye çalışılmış, bu amaçla verilen örneklerin imlası değiştirilmeden *Kaynakça*daki haliyle aktarılmıştır. Bu amaçla benzer bir yayın (Küyük 2007) üzerine yapmış olduğumuz tespitlerin (Öztürk, 2007) bu değerlendirmeyi konusal bütünlük açısından tamamlayacağını, araştırmacılar ve meslektaşlarımıza katkı sağlayacağını ümit ediyorum.

Kaynakça üzerinde değerlendirmeler yapılırken alfabetik sıralamaya etki edecek imla yanlışlıkları göz önünde tutulmuş ancak belirgin olarak harf yazım yanlışlıkları olan tipolojik hatalar (büyük-küçük harf değişimi, yazılması gereken harfin yanı, altı veya üstündeki harf yazımı gibi) değerlendirme dışı tutulmuştur. Değerlendirmeler yapılmaya çalışılırken her başlıkta vurgulanmak istenen sorun veya yanlışlıklar için yeteri kadar örnek verilmeye çalışılmıştır.

“Eserin başlangıç tarihi niçin 1923’ten başlamıştır?” sorusuyla değerlendirmelere başlanması uygun görülmüştür. Zira şehirleri tarihi ve fiziki yapısıyla incelerken, kültür tarihi bütünlüğü içerisinde değerlendirmemiz de gerekmektedir. Cumhuriyet’in ilanı ve Ankara’nın başkent oluşundan önce de süreli yayın faaliyetleri yapılmakta ve yayımlanan süreli yayın sayısı da sınırlı olmasına rağmen bunların dışarıda tutularak, eserin başlangıç yılının 1923 olarak alınması Kütüphanecilik/ Bilgi ve Belge Yöneticiliği meslek ilkeleriyle bağdaşmayan bir tutum olarak değerlendirilebilir (Yılmaz, 2009, s. 400). Oysa 1923’ten önce Ankara’da yayımlanan tüm süreli yayın sayısı, tespit edebildiğimiz kadarıyla sansür ve savaş yılları nedeniyle Ankara’ya taşınanlar ile birlikte toplamda 38 adettir. Bunlardan sadece yedi tanesi Ankara dışında yayımlanmaya başlayıp Ankara’da devam edenlerdir.

Kaynakça için hazırlanan giriş ve değerlendirme kısmında ortaya konulan istatistikî verilerin bir kısmının gözden geçirilmesi gerekmektedir. *Kaynakça* bu haliyle sadece Ankara ile ilgili çalışma arayan kişilere/ araştırmacılara yardımcı olacaktır. Fakat konu ve kurumsal ölçekli çalışma yapmak amacıyla *Kaynakça*dan yararlanmak isteyen araştırmacıların, istedikleri bilgi başlıklarına ulaşmaları için birçok açıdan eksiklik taşıyan *Kaynakçayı* baştan sona okumaları gerekecektir.

Ana başlıklarla ifade etmek gerekirse;

- 1) 1923'ten önce Ankara'da yayımlanan süreli yayınların ve ulusal gazetelerin Ankara baskılarının bulunmaması,
- 2) İsim değişikliklerinin net olarak *Kaynakçaya* alınmamasından doğan eksikliklerin giderilmemesi,
- 3) Dizin çeşitliliği ve dizinde yer alması gereken konu başlıklarının eksik olması,
- 4) İstatistik veriler ve bu verilere bağlı yorumlamaların eksikliği dolayısıyla *Kaynakça* verimlilikten uzak bir haldedir.
  - Tablo 1'de (Yılmaz, Avşar, Çakmak ve Yazıcı, 2016, s.19) Kaynakçadaki yayın sayısı ile ilgili sayısal verilerin toplamı ile tüm *Kaynakçada* yer alan süreli yayın sayısı birbiri ile örtüşmemektedir. Burada en az ve en çok süreli yayın yılının belirtildiği veriler arasında uyumsuzluk görülmektedir.
  - Tablo 1'de 2011 yılı için çıkan yayın sayısı 219 olarak verilmiş, değerlendirme kısmında en çok çıkan yayın yıllarında bu sayı 221 olarak anılmıştır. Aynı şekilde Tabloda 1969 yılı için 214, 1970 yılı için 198 yayın ile ifade edilirken değerlendirme kısmında bu sayılar 215 ve 200 olarak verilmiştir.
  - Tablo 1'de 1930 yılı için çıkan yayın sayısı 10, 1932 için 18 olarak verilmişken değerlendirme kısmında bu sayılar 8 ve 11 olarak verilmiştir.
  - Yine Tablo 1'de verilen toplam süreli yayın sayısı *Kaynakçada* duyurulduğu belirtilen toplam süreli yayın sayısı ile aynı değildir. Tablo 1'de 8785 yayın sayısı yer almasına karşın *Kaynakçada* yer alan yayın sayısı 8798'tir.

Değerlendirme kısmında yayın sayısının düşüklüğü için öne sürülen düşünceler de dönemin yayın faaliyetlerinin genel karakteristiği değerlendirilmeye alınmadan yazılan “Osmanlı'dan devralınan son derece düşük ve Cumhuriyet'in Harf Devrimi ile sıfırlanan okuryazarlık oranı...” cümlesinde Osmanlı'dan devralınan son derece düşük tanımlaması eksik bir tanımlama olmuştur. Osmanlı'nın son döneminde yayımlanan toplam süreli yayın sayılarıyla Ankara'da yayımlananları kıyasladığımız zaman verilen rakamların düşük rakamlar olmadığı görülmektedir. Zira *Kaynakça*nın kapsamına giren yıllarda tüm Osmanlı sınırlarında çıkan yayın sayısı ile *Kaynakça* tarafından verilen Ankara'da çıkan süreli yayın sayılarını kıyasladığımızda Ankara'nın süreli yayın çıkarma konusunda düşük rakamlara sahip olmadığı gözlemlenmektedir.

Yıllar	Tablo 1'den elde edilen yayın sayısı	Osmanlı coğrafyasında yayımlanan süreli yayın sayısı	Oran (%)
1923	10	98	9,8
1924	10	110	11
1925	18	109	19,62
1926	14	81	11,34
1927	14	82	11,48
1928	16	76	12,16
Toplam	72	556	13

Özege 1971-1975, Milli Kütüphane 1987, Duman 2000a, Duman 2000b, Öztürk, 2001, Öztürk 2006, Öztürk 2010, Öztürk 2014, Öztürk 2016'da yer alan verilere göre Ankara'nın o yıllarda tüm Osmanlı sınırlarında çıkarılan süreli yayınların tek başına %13'üne sahip olduğu görülmektedir¹.

¹ Hazırladığım ve yayımlanmak üzere ilgili yayın editörlerine teslim edilen, “Osmanlıca askeri süreli yayınlar bibliyografyası” ve “Tek sayı yayımlanmış Osmanlıca süreli yayınlar bibliyografyası” isimli makalelerimdeki bilgiler metin içinde verilen referanslara ek olarak Osmanlı İmparatorluğu'nda yayımlanan süreli yayın sayılarına kaynaklık eden çalışmalardır.

Tablo 2 için (Yılmaz, vd. 2016, s. 22) yapılan değerlendirmede de dönemsel değerlendirmenin yapıldığı yıllarda çıkan sayılarla, Tablo 1 arasında uyumsuzluk bulunmaktadır. Değerlendirmede yer alan ilk dört dönemin sayıları Tablo 1 ile uyuşmamaktadır.

Dönemler	Tablo 1'den elde edilen yayın sayısı	Tablo 2'de verilen sayı
1923-1929	94	95
1930-1939	146	160
1940-1949	215	214
1950-1959	672	671
1960-1969	1307	1307
1970-1979	1416	1416
1980-1989	1096	1096
1990-1999	1471	1471
2000-2009	1460	1460
2010-2015	886	886
Belirlenemeyen	22	22
Toplam	8785	8798

Tablo 3 için verilerin değerlendirilmesinde de eksiklikler bulunmaktadır. Tablo 3'te (Yılmaz ve diğerleri, s. 27) yer alan konu başlıkları sayısı da *Kaynakçada* verilen konu başlıkları sayısı ile uyuşmamaktadır. *Kaynakçada* yer alan 8798 süreli yayının yaklaşık 7300'ün de bir konu başlığı, yaklaşık 2500'ünde iki, yaklaşık 160'ında üç ve dört tanesinde de dört konu başlığı tanımlaması yapılmış durumdadır. Oysa Tablo 3'ün değerlendirmesinde iki konu başlığı taşıyanlar 1964, 3 konu başlığı taşıyanlar 138 olarak verilmiştir.

Bitiş yıllarına (Tablo 4) ve yaşam sürelerine göre (Tablo 6 ve 7) hazırlanan tablolar yanımlara yol açacak niteliktedir. Elde bulunan kütüphane kayıtları ve görülebilen ilk ve son sayıya göre belirlenen başlangıç ve bitiş tarihlerinin getireceği yanlış veri girişinin yanımlara neden olacağı düşünülmektedir. Yayımlanan ilk ve son sayılardan elde edilmeyen veriler *Kaynakçayı* kullanacakların yanımlarına yol açacaktır.

Tablo 11'de verilen yayın süreleri (frekans) listesini kütüphanecilik standartları çerçevesinde birleştirerek vermek daha anlamlı bir yöntem olabilirdi. Özel sayı tanımlamasının da yayın süresi olarak listeye alınmaması gerekirdi.

- Üç aylık/ yılda dört kez
- Yıllık/ Yılda bir sayı
- İki aylık/ Yılda altı sayı
- Altı aylık/ Yılda iki kez
- Dört aylık/ Yılda üç kez

Yayın başlangıç ve bitiş tarihlerinin erişilebilen sayıdan başlanarak alınması doğru bir yaklaşım gibi görünmekle birlikte aşağıdaki örneklerde de görüldüğü gibi yayının başlangıç yılının görülen ilk sayıdaki yıl olarak, bitiş yılının da yine görülen en son sayıdaki yıl olarak alınması; yayını durmuş veya devam eden birçok süreli yayının tarihlerinin doğrulanması için çaba harcanmasına neden olmuştur. Bu durum, yayınlarla ilgili genel bilgi veren araştırmalarda kullanılırken ilgili yayının gerçek çıkış ve kapanış yıllarının doğrulanmasını gerektirmektedir.

1923 yılından sonra yayımlananları kapsamakla birlikte, 1923 öncesi yayımlanmaya başlamış olan yayınlardan bir kısmı *Kaynakçaya* alınmış, bu yayınlardan bazılarının ilk yayımlanmaya başladığı tarih 1923'ten önce olmasına rağmen 1923'te yayına başlamış gibi listelenmiştir (Ör. *Adliye Ceridesi*, *Ayın Tarihi*, *Anadolu Ajansı*, *T.B.M.M. Kavanin Mecmuası*, *Temyiz Kararları*, *Tan*, *Sağlık Dergisi*). Bunun dışında *Ülkü Halkevleri Dergisi* üç dönem

olarak 1933-1947 yılları arasında yayımlanmasına rağmen başlangıç ve bitiş tarihi 1933 (Yılmaz ve diğerleri, 2016, s.465) olarak, *Höyük*, yayımlanmaya devam eden bir yayın olmasına karşın 1988-2011 olarak, *TBMM Zabıt Ceridesi* 1336/1920 tarihinden beri çıkmakta olan yayının ilk çıkış tarihi 1937 olarak, *Adliye Ceridesi* 1338/1922 de yayına başlamasına rağmen 1929 olarak kayıt altına alınmış, aynı yıl yayını durmuş olarak gösterilmiş ve *T.C. Resmi Gazete*, 1921 yılında yayımlanmaya başlamasına rağmen *Kaynakçada* 1927 yılında yayımlanmaya başlamış olarak kayıt altına alınmıştır. Burada olası yanlışlıkların önüne geçebilmek için kayıt altına alınan tarihler ilk ve son sayıdan değilse tarihin alındığı sayıların numarasının tarihin yanında parantez içerisinde verilmesi daha uygun bir yaklaşım olacaktır.

Ulusal gazetelerin Ankara baskılarının *Kaynakça* dışında tutulması sadece Ankara’da çıkan gazeteler üzerine çalışma yapacakların eksik bilgilenmelerine yol açacak bir tercih olmuştur.

Kütüphane dermelerinde bulunduğu varsayılarak sayılarının verilmemesi bir *Kaynakça* verimlilik açısından eksiklik taşımaktadır. Bu açıdan bakıldığında araştırmacıların ilgili yayınların sayılarına ulaşabilmeleri açısından fayda sağlamayacaktır. Sayıların tamamının basılı bir yayında vermenin teknik ve biçimsel zorluklarını düşündüğümüzde en azından Milli Kütüphane dermesinin yer numaralarının verilebilmesi durumunda bile bu çalışma çok daha anlamlı bir hale gelecekti.

Kaynakçanın bütünü değişik açılardan aşağıdaki örneklerde olduğu gibi genel bir bakışla incelenmemiş ve kontrolden geçmemiş izlenimi vermektedir. Çalışmada “Türkiye Ticaret Odaları Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği XV. Genel Kurulunda İzhar.”, “T.C. Nafiz Vekaleti Devlet Su İşleri U. Müdürlüğü” (Ne Osmanlı’da ne de Cumhuriyet Türkiye’inde bu isimle bir vekalet/ bakanlık olmamıştır), “Hecdet Seçkinöz İlköğretim Okulu, “, “1954-,1954-1954.“ gibi yazım hataları ve “TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Haber Bülteni”, “Tarım Dokümantasyon.”, “Nouveau Reqimo du Commerce Eyteriear.”, gibi mükerrerlik hataları göze çarpmaktadır.

İsim Değişiklikleri

Kaynakçada “bakınız” göndermesi kullanılmamış, bunun yerine isim değişiklikleri notlar alanında verilmiştir. Notlar alanında verilen isim değişikliği bilgileri *Kaynakçaya* yansıtılmamıştır. Kimi isim değişiklikleri açık künyeleriyle *Kaynakçada* yer alırken birçok yayın sadece notlar alanında verilmekle yetinilmiştir. Hem notlar alanında hem de yayın başlığında verilen isimlere, yayımlanan son başlıkla ilişkilendirilecek şekilde gönderme yapılmalı, ayrıca gönderme yapılan yayınlarda yer alan değişik bilgi başlıklarına ait tüm not bilgileri yayımlanan son başlığa ait not alanında belirtilmeliydi.

Örneklerle soruna açıklık getirmek gerekirse;

- 1) Yayının tüm başlıklarının bir arada verilmesi sorunu vardır

Değişikliğe uğrayan tüm isimler için ayrı kayıt açılmadığından sadece *Kaynakçaya* alınan ismin bilinmesi durumunda yayının önceki isimlerine erişim mümkün olmaktadır. Örnek: Demir Yollar Dergisi: Station Magazine: İstasyon Magazin. Ankara: Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü, 1925-1991. İki Aylık. Not: Derginin adı ilk olarak Demiryollar Dergisi sırasıyla Demiryol, Demiryolu, Station Magazine ve 1990 Kasım ayından itibaren İstasyon Magazin olmuştur Dergi 1928 yılına kadar Osmanlıca daha sonra Türkçe, 1990 yılından itibaren hem Türkçe hem de İngilizce olarak çıkmıştır.

- 2) İsim değişikliğine uğrayan yayınların künye düzeni:

Türk Hıfzıssıhha ve Tecrübi Biyoloji Mecmuası. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti, 1938-. Üç aylık. ISSN 0377-9777 Not: Yeni adı: Türk hijyen ve tecrübi biyoloji dergisi. Konu: Biyoloji.

Türk Hijyen ve Deneysel Biyoloji Dergisi. Ankara: Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi, 1938-Altı aylık. Not: Eski adı: Türk Hıfzıssıhha ve Tecrübi Biyoloji Mecmuası Konu: Biyoloji.

Eski adından yeni adına gönderme yapılması gerekirken iki künye için karşılıklı göndermeler yapılmış ancak yayına başlama tarihleri aynı bırakılmış ve ISSN numarası yeni adıyla yayınlanan kayıta yer alması gerekirken eski isimde de verilmiştir.

Tütis: Tühis. Ankara, Türk Taşıt İşverenleri Sendikası; 1976-2012, İki Aylık; Emek ekonomisi, sendikacılık, Not: Dergi cilt: 10, sayı: 1 Ocak 1986 tarihinden itibaren Tühis adıyla çıkmıştır.

T.C. Resmi Ceride: Türkiye Cumhuriyetinin Resmi Gazetesi. Ankara: Başvekalet Matbuat ve İstihbarat Umum Müdürlüğü, 1927-1927. Günlük. Not: Önceki sayılar için bk. "Resmi Ceride". Bk. T.C. Resmi Gazete.

Gönderme eksikliği, künye eksikliği, ilk yayın tarihi 1921 olmasına rağmen *Kaynakçada* 1927 olarak belirtilmiştir.

Yukarıda verilen örneklerin tamamında değişikliğe uğrayan isimler tek başlıkta toplandığından başlığın ilk terimi bilinirse arama yapılabilen ancak yayının diğer isim/ isimlerine erişim mümkün olamamaktadır.

3) Osmanlıca süreli yayınların künye düzeni:

Jandarma Emirler Mecmuası, Ankara: Jandarma Umum Kumandanlığı, 1932-1934. Onbeş günlük. Konu: Askerlik bilimi

Bu yayın Jandarma Evamir Mecmuası adıyla 1328/1912-1928 yılları arasında yayımlanmış daha sonra Jandarma Emirler Mecmuası adını almıştır. Jandarma Evamir Mecmuası adıyla 1923 yılından önce yayıma başladığı için *Kaynakçaya* dahil edilmediği anlaşılmakta fakat 1923'ten önce yayıma başlayan diğer bazı yayınlarda aynı husus dikkate alınmamıştır. Bu nedenle de yayının çıkış sürecini takip ve kaynağın tamamının kullanılması imkânı ortadan kaldırılmış bulunmaktadır.

4) Yayını devam eden eserlerin künye düzeni:

Höyük. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1988-2011. Yıllık.

Yayımlanmaya devam eden bir yayın olmasına rağmen 2011 yayının durduğu tarih olarak belirtilmiştir. Burada yayın bilgisinin alındığı kütüphaneye gelen son sayı 2011 yılına ait olduğundan verilen bilgi de *Kaynakçada* yanlış olarak yer almıştır.

Kısaltmaların Düzeni

Kısaltmalarda standart bir biçim belirlemesi yapılmamış, buna bağlı olarak kısaltmaların alfabetik sıralamaya olan etkileri, aynı kurum veya yayıncı kimliği altında çıkan yayınların tanımlamaları ve onlara erişimde güçlüklerle karşılaşmaktadır.

Nokta kullanılarak yapılan T.E.D., T.M.D., T.R.T. gibi tüm kısa yazımlar TAAB, TAÇSAV, TADİV gibi aralarına nokta konulmadan yazılan yazımların önüne geçmiştir. Aynı şekilde kimi kurum isimleri T.E.D./ TED, T.R.T./ TRT gibi hem noktalı hem de noktasız ve yine bu kurumların isimlerinin açık hallerinin de kullanılması nedeniyle aynı kurumun yayınları üç farklı alfabetik sıralama ile farklı sayfalarda yer almıştır. Örneğin: T.E.D. Ankara Koleji Vakfı Orta Kısım Okul Aile Birliği Haber Bülteni (s. 393), TED News. (s. 400), Türk Eğitim Derneği Haberler Bülteni (s. 428).

Artikellerin Kullanımı

Artikellerin bir kısmı sıralamayı etkileyerek, ilgili yayınların farklı alfabetik sırada yer almasına yol açmıştır. Örneğin: "Le Front Democratique", "Le Mensuel Liaison", "La Quinzaine D'Ankara", "La Turquie Kemaliste".

Yayıncı İsimlerindeki Tutarsızlık

Kaynakçaya alınan bazı yayın isimlerinde yer alan kurum adlarının kısaltmalarının yayınlayan alanında da tekrarlanıyor olması yayın adına erişimi engelleyen bir uygulamadır. Ayrıca yayıncı isimlerinin kısaltılarak yazımı, bu bilgileri sadece Türk araştırmacıların kullanacağı bakış açısıyla düzenleniyor olması -ki burada araştırmacının milliyetini bu tür çalışmaların şekillenmesinde etki eden bir husus olarak değerlendirmemek gerekmektedir- uluslararası kullanım açısından da sorunlara yol açacaktır. Avrupa Kom. Türkiye Tem, veya MGV gibi kısaltmaların kullanılmasının araştırmacılara katkısı olamayacağı gibi eğer genel kısaltmalara yönelik Kurum web sitesinde, katalog veya kaynakçalarda kısaltmalar listesi düzenlenmemişse bir de bu kısaltmaların açık halinin tespiti için çaba sarf edilmesine neden olacaktır.

Örnek:

İSGÜM Bülteni, yayıncı İSGÜM

Campus. yayıncısı : Öğrenci İşleri Dekanlığı,

Fenni Dokümantasyon Şubesi Kütüphane Servisi Kütüphaneye Yeni Gelen Kitaplar: yayıncısı

Fenni Dokümantasyon Şubesi Kütüphane Servisi

CHP Ankara İl Bülteni : yayıncısı : CHP Ankara

Enerji-İş Haber Bülteni. Yayıncısı: Sendika

Bu örneklerde yer alan yayıncı belirteçlerinin veriliş şekli (Keseroğlu, 2006, s. 311-315) de verilen örneklerin eksik halde uygulanmasıdır. Yayıncının kısa verilebilmesi kataloglama kurallarında verilen örneklerde yansıtılan haliyle yayın adında yayıncının adının tam olarak bulunması halinde kullanılabilirken, yayıncının adı açık ve net olarak verilmeyen yayınlarda kullanılması belirsizliği arttıracak bir uygulamadır. Verilen beş örnekten ilk üçünde yayın adının açık olmaması ve yayıncısının belirsiz olması bu ve benzeri yayınları kullanacak olanların ayrıca bir zaman harcamasını gerektirecektir.

Yayıncı Kurumun Tespiti ve Tanımlanması Sorunları

Yayını çıkaran kurumsal kimlikler yerine basım işlerini gerçekleştiren yayınevlerinin yayımlayan kurum yerine kullanılması, yayıncı kurumun bağlı bulunduğu üst kurumun ve bu kurumun bulunduğu şehrin yayıncı/ yayın yeri olarak alınması sorunu, kütüphane katalogları, ve kaynakçalarda sıklıkla karşılaşılan sorunlardan biridir.

Adli Bilimler Dergisi, *Adli Psikiyatri Dergisi* her iki yayın da Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı tarafından çıkarılmasına rağmen basımı gerçekleştiren Seçkin Yayıncılık tarafından çıkarılmış görülmektedir. Aynı yayınlardan Türkiye Akademik Dergiler Rehberi (Nazmi Kozak, 2014, s. 273, 296) isimli kaynakçada da ilki Seçkin Yayıncılık tarafından çıkarılmış gösterilmekte iken ikincisi Ankara Üniversitesi, Türkiye Tıp ve Sağlık Bilimleri Dergi Rehberi (Küyük vd., 2007, s. 2) isimli yayında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp ABD adı altında kayıt edilmiştir.

Yeni Gelen Dergiler ve İçindekiler; Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 2001-, Yılda üç kez. Konu: Din ve kültür. Bu yayın birçok yönüyle yanlış kataloglanmış bulunmaktadır. Yayın İstanbul'da Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) tarafından 1994 yılından beri yayınlanmaktadır. 1994-2012/1-62. sayılar arasında basılı, 2012/63. sayıdan itibaren de e-dergi olarak yayınına devam etmektedir. Konusu ise bibliyografyadır².

² Bu yayının 60. sayıya kadar hazırlayanı okumakta olduğunuz makalenin yazarı olduğu için özellikle değerlendirilerek buraya alınmıştır.

Kurumsal süreli yayınların yayıncı kimliğinde belirsiz ifadelerin bulunması, dil ve tür ayırımının yeterince açık olmaması, resmi yayıncısının yerine başka isimlerin kayda alınması yayın türlerine göre çalışma yapacaklara zorluk çıkaracaktır.

Türkiye Klinikleri ön başlığı ile sağlık bilimleri sahasında 90'a yakın süreli yayın çıkartan *Ortadoğu Reklam Tanıtım Yayıncılık Turizm Eğitim İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş* isimli yayıncı kuruluşun kimliği

- 1) Hekimler Birliği Vakfı Türkiye Klinikleri Yayınevi
- 2) Hekimler Birliği Vakfı Türkiye Klinikleri
- 3) Hekimler Birliği Vakfı
- 4) Hikmet Akgül
- 5) Ortadoğu Reklam Tanıtım
- 6) Ortadoğu Reklam Tanıtım Yayıncılık Tur. Eği. İnş. San. ve Tic. A.Ş.
- 7) Ortadoğu Reklam Tanıtım Yayıncılık Turizm Eğitim inşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- 8) Türkiye Klinikleri
- 9) [yayl.y]

olmak üzere dokuz farklı başlıkta kayıt altına alınmıştır. Söz konusu yayınevi tüm yayınlarını Türkiye Klinikleri ön başlığıyla çıkarmasına rağmen künyelerin bir kısmında ön başlık kullanılmadığı için bu durum erişim açısından ilgililere zorluk yaşatacaktır.

Konu Başlıkları Belirlenmesi

Konu başlıklarının sayısal eksikliğinin dışında isabetli olmayan seçimler ve aynı konuya ait olan yayınlara aynı konuyu ifade ediyor olsa bile farklı başlıklarla verilmesi *Kaynakçadan* beklenen verimi engelleyen bir durumdur. Süreli yayınların net bir konuya ayrılanları dışında kalanlarını tek veya en çok iki konu başlığıyla sınırlamak ilgili süreli yayınlardan yeteri kadar yararlanmayı engelleyecek bir yaklaşımdır. Bu açıdan değerlendirdiğimiz zaman konu başlıkları konusunda temel alınan Milli Kütüphane'nin konu başlıkları konusunda yaşadığı sorunlar ve konu başlığı tayinindeki eksiklikleri aynen *Kaynakçaya* yansımış görünmektedir. Görülen eksikliklere bağlı olarak Milli Kütüphanede süreli yayınlarının konu başlığı atanması ve kataloglaması konusunda ciddi düzenlemeye ihtiyaç vardır. Bu düzenlemenin kolaylıkla yapılamayacağını da belirtmekte yarar bulunmaktadır. Sadece Ankara kaynaklı yaklaşık 9000 başlığın toplamda ise (Milli Kütüphane web sitesinde kayıtlı verilere göre yaklaşık 46.000 başlık süreli yayının işlenmesi yeniden tasnif edilmesi gibi bir ağır iş yükünün varlığının bilinmesi de gerekmektedir).

Sadece *yıllık* konu başlığı bile bu konudaki sorunu ifade etmeye yetecektir. Yıllık, yayın periyodu ve yayın türü olarak ifade edilmesi gerekirken *Kaynakçada* konu başlığı olarak ta kullanılmıştır. Haberler, Uluslararası Magazin, Şirketler, Şiir³ Sistemler, Sağlık Geliştirilmesi, Raporlar, Meslek, Korunma, Hizmetler, Genel Kurul, Hastalık oranları, Malzemeler, Yayın, Yorum, seçilen isabetsiz konu başlıklarından bazılarıdır. Seçilmiş olan başlıkların birçoğunun belirsizliği ilgili esere erişimi engelleyen faktörler arasındadır.

Bağlaçlar ile ilgili olarak ise “ve”, “-“ bağlaçları kullanılarak dizine alınan tüm konu başlıklarının konu dizinine işlenmesi, dizinlerden sağlanması düşünülen yararları daha uyan bir yaklaşım olacaktır. Kaynakçanın metin kısmında birden fazla konu başlığı taşıyan yayınlara ait bu başlıkların büyük bir kısmı dizinde yer almış ancak (ve), (-) bağlaçlarından sonra gelen ve aşağıda birkaç örnek verilen konu başlıkları dizinde yer almadığı için bu başlıklar üzerine bilgi arayacaklar ilgili yayınları inceleme şansını kaybedeceklerdir. Tek bir makalenin bile bazen bir

³ Doğan, 2008, s. 239-241'e göre Ankara kaynaklı şiir dergisi sayısı 22 adettir.

çalışmanın şekillenmesine etki ettiğini düşündüğümüzde bu şekilde dizin dışında kalan başlıkların eksikliğinin getireceği sorunları göz ardı etmemek gerekmektedir.

Coğrafya ve Folklor (Kaynakça sıra no 1573), Din ve Tasavvuf (4086,) Edebiyat ve Mizah (1674, 5179), Eğitim- Yükseköğretim- İstatistik (8731), Enerji ve Çevre; (2754), Tarih- Kültür- Sanat (5399) vb. ile buraya alınmayan birçok konu başlığı tekrar incelenmeyi gerektiren, dizine girmemiş başlıklar olduğundan isabetli konu başlığı seçimi oluşturmamaktadırlar. Yukarıda verilen seçme örneklerden hareketle Kaynakçanın dizini kolay erişimi hedefleyen dizin anlayışına uymayacak eksiklikler taşımaktadır. Bu ise Kaynakçanın giriş kısmında belirtilen faydadan uzak bir yayın olmasına neden olmuştur.

Bundan sonra hazırlanacak benzer yayınlarda konu başlıklarının belirlenmesinde yayının ait olduğu ana konu başlıkları her zaman ve mutlaka belirtilmeli, bundan sonra alt başlıklar tanımlanması yerinde olacaktır. Konu başlığı tanımlaması yapılırken

- 1) *Sendikal faaliyetler* yerine: Siyasal bilimler, Sendikal faaliyetler, Eğitim, Kültür, Sanat
- 2) *Yükseköğretim* yerine: Sosyal bilimler, Öğretim, Eğitim, Yükseköğretim
- 3) *Korunma* yerine: Tıp bilimi, Sağlık hizmetleri, Sağlığın korunması vb.

şeklinde verilecek konu başlıklarıyla erişim kolaylığı sağlanabilir. Yukarıda yer alan bilgi başlıkları dışında Kaynakçada seçme olarak tespit edilmiş olan;

Yayın isimlerinin belirsizlikleri

- 1) Sinai Tarihi Neticeleri
- 2) Supportive Care in Cancer (Orjinal Dilde Derleme)
- 3) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
- 4) TDBD
- 5) Ticaret-i Hariciyyeye Mahsus Hülâsayı İhsaliye
- 6) Hava Buluşu Barajı Duyuru Gazetesi vb.

Süreli yayın olmadığı halde Kaynakçaya alınan yayınlar:

- 1) Ankara Ucuzevler Kooperatifi Değişik Sermayeli Mahdut Mesuliyetti Kooperatif Şirketi Bilançosu
- 2) Belleten Dizini I: L'Index Du Belleten
- 3) DSİ 1958 Yıllık Rapor
- 4) Milli Savunma Bakanlığının Bütün Mecmuaları
- 5) Şeker Dergisi Analitik Fihristi
- 6) TC. Maarif Vekâleti Bütçesi
- 7) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.....Vaziyeti, Anadolu Anatolia: Arkeoloji Bölümü Tarihçesi ve Kazılan (1936-2011).vb.

Özel sayıların ayrı birer yayın olarak alınması:

- 1) Ulus 15. Yıl.
- 2) Uçan Haber
- 3) Diyanet Gazetesi Ordu Özel Sayısı
- 4) Ankara Ticaret Gazetesi: Özel Sayı
- 5) Halkevleri Özel Sayısı
- 6) İbîbik. Türkiye özel sayısı
- 7) Liseli Devrimci Gençlik: Devrimci Gençlik Dergisi lise özel sayısı vb.

ISSN Tanımlamalarındaki Mükerrerlikler

Kaynakçada yer alan 10 yayında ikişer ISSN numarası, 60 farklı yayında ISSN numarası bir başka yayımla çakışmaktadır. Altı farklı yayının ISSN numarası ise aynı (1302-3845) olarak kayıt altına alınmıştır. ISSN numarası çift olanları elektronik yayın için verilen ISSN olarak değerlendirmemiz de mümkün olmadığından (*Kaynakçada* elektronik yayınların dikkate alınmadığı giriş kısmında belirtildiği için) bu mükerrerliklerin katalog girişi yapan kütüphane çalışanlarının ve bu çalışanları denetlemesi gereken üst yöneticilerin mesleki yetkinliklerinin olmaması veya dikkatlerinin eksikliği olarak görmek gerekecektir.

Kaynakça;

- Kurumsal kimliklerin tüm farklı yazımları incelenip yaygın kullanımı tercih edilip düzeltilerek,
- Kısaltmalar konusunda titizlik gösterilerek,
- Mükerrer yayın isimlerinin ayıklanarak,
- Aynı tür yayımlara verilmiş olan farklı konu başlıklarının denetlenerek ve
- Yayın başlangıç ve bitiş tarihlerinin daha titiz incelenerek hazırlanması halinde daha faydalı olabilecektir.

Kaynakça İçin Kullanılan Yayınlar

Süreli yayın kaynakçaları hazırlanırken kullanılmasının daha faydalı olacağını düşündüğümüz birçok yayın bulunmaktadır. Bu yayınların en önemlilerini vermeden önce kullanılan kaynaklar için bazı değerlendirmelerde bulunmalıyız.

Hasan Duman tarafından hazırlanmış olan yayınların ilki İstanbul Kütüphanelerini kapsamakta ve bu yayının ikinci baskısı olan Osmanlı-Türk Süreli Yayınları ve Gazeteleri (1828-1928) içerisinde yer aldığından buraya alınmayabilirdi. İkinci baskı olan yayının cilt bilgisi ise üç cilt, olarak belirtilmeliydi.

Türkiye Akademik Dergiler Rehberi /Nazmi Kazak isimli eser

- Eserin yazarının soy ismi Kazak değil Kozak'tır,
- Nazmi Kozak turizm sahasında bir akademisyen olarak hazırladığı bu çalışmasını 1999-2014 yılları arasında dört cilt halinde ortaya koymuştur.

İki dönem mesleki süreli yayınlarımızdan *Türk Kütüphaneciliği* dergisi yayın kurulu üyeliği de yapan Sayın Kozak hazırlamış olduğu bu uzun soluklu çalışma ile kullanıcılarına süreli yayınlarla alakalı yeterli ayrıntıda bilgiler sunmuş, mevcut kaynakça/ katalog çalışmalarının birçoğunu aşan özellik ve kalitede bir yayın ortaya koymuştur. Böylesine kapsamlı bir çalışmanın en geniş hacimli olan cildi 2014 tercih edilebilecek iken sadece 2002 basımının dikkate alınmış olması *Kaynakça* için bir eksiklik olmuştur.

Ankara'da Yayımlanan Süreli Yayınlar Kaynakçası: 1923-2015 hazırlanırken hazırlayanlar tarafından değerlendirilmiş olması halinde daha faydalı olacağını düşündüğümüz fakat kullanılan kaynaklar arasında yer alamayan kaynakça ve kataloglardan bazılarının bilgilendirme amaçlı olarak zikredilmesinde fayda görülmektedir. Bu listeye girebilecek onlarca kaynak bulunmaktadır. Ancak bu kaynakların hepsini görebilme imkânı olmasa bile en azından temel kaynakların bu çalışmaya kaynaklık etmesi beklenebilirdi.

- Doğan ,M. C. (2008) *Türkiye'de şiir dergileri şairler mezarlığı 1909-2008*.Ankara: Hayal Yayınları.
- Küyük, A., Şahin, D., Polat, A., Boz, L., Avşar, S. *Türkiye tıp ve sağlık bilimleri dergi rehberi 2007 = Turkish medical and health sciences periodicals directory 2007* (2007) Ankara: ÜNAK.

- 3) MAE Kütüphanesi süreli yayınlar basılı kataloğu (1984), [y.y.] TÜBİTAK Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Enstitüsü, 2.bs.
- 4) Öztürk, S., Hacıismailoğlu, A. M., Hızarcı, M. H.(2006). *Hakkı Tarık Us Kütüphanesi kataloğu: süreli yayınlar*. İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Turizm Daire Başkanlığı Kültür Müdürlüğü.
- 5) Tefvik, İ. H. (1933) *Ankara Vilayeti gazete ve mecmuaları (1.9.1933'e kadar çıkanlar)*. Filibe, Tefeyüz Matbaası.
- 6) *Türkiye'de çıkmakta bulunan gazete ve mecmualar*. (1940-1945) Ankara: Başvekalet Matbuat Umum Müdürlüğü/Başbakanlık Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü, c. 1-5.
- 7) *Türkiye'de Süreli Yayınlar 1998* (1998) Ankara: Başbakanlık Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü 1998.(eserde Ankara'da çıkan yaklaşık 1200 süreli yayın listesi bulunmaktadır.)

ISSN Türkiye Merkezi, *Kaynakça* için kullanılan merkezler arasında yer alırken ISSN Türkiye Merkezi'nden önce yayın derleme hizmetlerini takip eden Derleme Müdürlüğü çalışmada kullanılmamıştır. Aynı şekilde yerel yayınların takibi konusunda görevli olan Ankara Basın Savcılığı kayıtları da bu çalışmada yer almamıştır. Oysa yukarıda yer alan listenin 6. sırasındaki yayının temel dayanağı Valiliklerin denetiminde bulunan basın savcılıkları tarafından tutulan yayın kayıtları olmuştur. Bu tür çalışma yapanların bilgi paylaşımı ve iş birliği eksikliğinin sonucu olarak gözden kaçan bu yayınlara ilave olarak, süreli yayın koleksiyonerleri, dermesinde süreli yayın bulunduran ve bunları meslektaşlarıyla paylaşma konusunda çekingen kalan bilgi merkezlerimizden söz etmek gerekir.

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti tarafından kurulmuş olan Basın Müzesi Kütüphanesinde Nail Güreli Özel Bölümünde kullanıma sunulmuş ilk sayı gazete ve dergiler bölümü, bu yazının sahibi olarak kişisel arşivimde yer alan yaklaşık 150 adet ağırlıklı olarak sosyal bilimler sahasında süreli yayın kaynakça ve katalog ile 2500 civarında ilk sayı ve ilk sayısı olanlar dışında 3000 farklı süreli yayının herhangi bir sayısının yer aldığı süreli yayın koleksiyonu, İstanbul'da ikamet etmekte olan süreli yayın koleksiyoneri Sıtkı Turan, kişisel kütüphanesini Sakarya Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi'ne bağışlamış olan Mehmet Uzun bu konuda müracaat edilmesi gereken kurum ve kişiler arasında ilk akla gelenlerdir.

Teklifler/ Standart Oluşumuna Katkılar

Kısaltmalar, hacim ve yazım sürecine ciddi katkılarda bulunacağı ve yazım hataları riskini telafi edeceği için tercih edilmeli, bu tercihi ifade eden açıklamalar ve hazırlanacak kısaltmalar listesi yayının veya otomasyon sisteminin görünebilir kolay erişilebilecek yerlerine konulmalıdır.

Yayın kısaltması katalogcu/yazar inisiyatifine bırakılmamalıdır. Sırasıyla:

- a) Varsa yayının kendi kısaltmalarının,
- b) Ulusal/Akademik kurumlar (TSE/ISO, YÖK, TÜBİTAK) tarafından kullanılan kısaltmalarının,
- c) Uluslararası yayınlarda kullanılan kısaltmaların,
- d) Kütüphane yönetimi ve katalog kütüphanecilerinden oluşan bir ekip ile belirlenecek kısaltmaların kullanılması sağlanmalıdır.

İlk üç maddenin olmaması durumunda da kısaltmalar, kısaltma mantığına uyacak, kısaltmadan elde edilecek fayda göz ardı edilmeden oluşturulmalıdır. Sadece harflerden oluşturulacak kısaltmaların benzer başlıklarla benzeşmesinin önlenerek kısaltma yapılmasına dikkat edilmelidir. Kısaltma yapılırken yayın isminde yer alan kelimelerin son bir veya iki harfi atılarak yapılacak kısaltmalar fayda getirmeyecektir. Kısaltmalar anlamlı bir şekilde düzenlenmeli kısaltma yapmak adına karmaşaya yol açılacak tercihlerde bulunulmamalıdır.

(Çolaklar, Güneş ve Küyük, 2007). Kurumsal kimlikler bilinen veya güncel olarak kullanılan adıyla kayıt altına alınmalı, evvelki isimlerinden göndermelerle buraya erişim sağlanmalıdır. Yayın üzerinde yer almamış bile olsa kurumsal kimliği kısa adıyla daha belirgin olan kurum yayınlarında kısa adların ek giriş olarak verilmesi (erişim kolaylığı açısından) sağlanmalıdır (TÜBİTAK, DİE, TOBB, KB, TTK vb.).

Göndermelerle halledilmesi gereken konuların notlar alanına konulması, buraya alınan süreli yayınlara erişimi engelleyici bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır. Uluslararası hakemli dergiler başta olmak üzere bilimsel süreli yayınlar için kısaltma belirlenmesi zorunlu tutularak bunun denetlenmesi sağlanmalıdır.

Yayın Periyotlarının Standart Kullanımı

Kaynakçada süreli yayınların yayın periyodu ile ilgili standart yazım eksikliği göze çarpmaktadır. Bu yazımlar bilgilerin alındığı kütüphanelerde çalışan personelin standart yazımı konusunda bilgilendirilmemesi ve bu konuda rehber olacak standart yazım kurallarının kullanılmamasından kaynaklanan bir sorun olarak *Kaynakçaya* da yansımış bulunmaktadır.

Standartlar ve yayına erişim kolaylıkları açısından değerlendirildiği zaman bu tür aynı anlamı ifade eden terimlerin tek biçim yazımı konularında terminoloji oluşturmak için ortak çalışmalar yapılması ivedilikle halledilmesi gereken bir sorundur. Zira bu tür farklı yazımlar otomasyon sistemlerinde arama uçları belirgin olarak verilemediği durumlarda yararlandırmada, kısıtlamalara yol açılmış olacaktır.

Sonuç ve Öneriler

Hazırlanacak kaynakçalarda:

- 1) Kaynakçaya alınacak yayınların tamamının tek tek elden geçirilmeden yapılacak çalışmalarda konu uzmanlarıyla birlikte çalışmalar yürütülmelidir,
- 2) Alınacak künye bilgilerine kısmen şüphe ile yaklaşılmalıdır,
- 3) Birden fazla kaynak ile karşılaştırma yaparak doğrulamalar yapılmalıdır,
- 4) Konu ile alakalı literatür, daha önce hazırlanan kaynaklar incelenmeli kapsadığı bilgiler rastgele seçim metodu ile kontrol edilerek doğruluk oranı test edildikten sonra kullanılmalıdır,
- 5) Tüm bu aşamalar sonrasında hazırlanan yayının hem kendi içinde farklı kriterlerle sağlanması (yayın adı, yayıncı adı, yayın yeri, yayın tarihi vb.) yapılmalı, hem de imla açısından titiz bir kontrolden geçirilmeli, gerekirse dilbilimcilerden destek istenmelidir,
- 6) Konu diziniyle birlikte kaynakçanın kapsamına bağlı olarak hazırlanacak diğer dizinler de kaynakçada yer alan süreli yayınların görünürlüğüne katkıda bulunacaktır (Yayıncı, matbaa, editör, vb. dizinler).

Kaynakça

- Çolaklar, H., Güneş, G., ve Küyük, A.(2007). Ulusal tıp ve sağlık bilimlerinde dergi adı kısaltmaları: bir pilot çalışma. *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık 2007 5. Ulusal Sempozyum Bildirileri* (ss. 148-170). Yılmaz, O. (Ed.) Ankara, TÜBİTAK.
- Doğan, M. C. (2008). *Türkiye'de şiir dergileri şairler mezarlığı 1909-2008.*, Ankara: Hayal Yayınları.
- Duman, H. (2000a). *Başlangıcından harf devrimine kadar Osmanlı-Türk süreli yayınlar ve gazeteler bibliyografyası ve toplu kataloğu, 1828-1928 [A bibliography and union catalogue of Ottoman-Turkish serials and newspapers from beginning to the introduction of the modern Turkish alphabet 1828-1928, el-Bibliyucrafya ve'l-fihrisü'l-muvahhid li-sahafetü'l-Osmaniyye - Türkiyye (el-devriyat ve'l-ahaf) bime'l-bidaye ila sevreti tağyiri'l-ahref (1828-1928)]*.(3 cilt) Ankara: Enformasyon ve Dokümantasyon Hizmetleri Vakfı.

- Duman, H., (2000b). *Osmanlı salnameleri ve nevsalleri bibliyografyası ve toplu kataloğu [a bibliography and union catalogue of Ottoman year books, Bibliyucraftıye ve 'l-fihrisü 'l-muvahhid li 'l-salnamat ve 'n-nevsalati 'l-Osmaniyye].* (2 cilt.) Ankara: Enformasyon ve Dokümantasyon Hizmetleri Vakfı.
- Keseroğlu, H. S. (2006). *Kataloglama kuralları: Anglo-Amerikan kataloglama kuralları 2.* İstanbul, Mep Kitap.
- Kozak, N. (2014). *Türkiye akademik dergiler rehberi 2014.* Ankara: Detay Yayıncılık.
- Küyük, A., Şahin, D., Aydın, A. P. Boz, L. ve Afşar, S. (2007). *Türkiye tıp ve sağlık bilimleri dergi rehberi 2007 [Turkish medical and health sciences periodicals directory].* Ankara: ÜNAK.
- Milli Kütüphane (1987). *Eski harfli Türkçe süreli yayınlar kataloğu.* Ankara: Milli Kütüphane Başkanlığı.
- Özege, M. S. (1971-1974). *Eski harflerle basılmış Türkçe eserler kataloğu.* İstanbul: Fatih Yayınevi Matbaası.
- Öztürk, S., (2001). Osmanlıca eğitim, çocuklar ve gençlere dair süreli yayınlar (Bir bibliyografya denemesi), *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 1. 206-223.
- Öztürk S., Hacıismailoğlu, A. M., Hızarcı M. (2006). *Hakkı Tarık Us Kütüphanesi kataloğu: süreli yayınlar.* İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Turizm Daire Başkanlığı Kültür Müdürlüğü.
- Öztürk, S. (2007). Türkiye tıp ve sağlık bilimleri dergi rehberi 2007 [Turkish medical and health sciences periodicals directory 2007]. *Bilgi Dünyası*, 8(2), 314-325.
- Öztürk S., Hacıismailoğlu, A. M., Hızarcı M (2010). *Beyazıt Devlet Kütüphanesi Hakkı Tarık Us koleksiyonu süreli yayınlar kataloğu [Periodicals catalogue of the Hakkı Tarık Us collection preserved in the Beyazıt State Library].* Tokyo: Kültür ve Turizm Bakanlığı Beyazıt Devlet Kütüphanesi / Tokyo Yabancı Diller Üniversitesi.
- Öztürk, S. (2014). 1329/1913 Yılında yayımlanmaya başlayan Osmanlıca süreli yayınlar-İsim değiştiren gazete ve dergiler. *Havadis 1913 yüz yıl önce.* (ss. 9-25) İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü.
- Öztürk, S. (2016). İsim değiştiren Osmanlıca gazete ve dergiler bibliyografyası. *Müteferrika: Kitabiyat Dergisi.* Yaz 2016/1 (49), 249-282.
- Yılmaz, B. (2009). Bilgi ve belge yönetiminde (Kütüphanecilikte) etik: Kuramsal bir yaklaşım. *Kamu Etiği Sempozyumu 25-26 Mayıs 2009* içinde (s. 395-404) Ankara: TODAİE.
- Yılmaz, B., Avşar, N., Çakmak, T., Yazıcı, Y. (2016). *Ankara'da Yayımlanan Süreli Yayınlar Kaynakçası 1923-2015.* Ankara: VEKAM.